

Közösség és emlékezet a közép-európai színházban

Community and Remembrance in Central European Theatre

Oktatók: Deres Kornélia (ELTE) és Cseh-Varga Katalin (Universität Wien)

Kód: BBN-THE-281, BMA-MAGD-THE-454

Kredit: 5

Időpont, helyszín:

- Március 8. 15.00-16.30: Orientációs óra (A/220)
- Április 12-14.: Bécsi kurzusblokk (Universität Wien, Institut für Theater-, Film- und Medienwissenschaft)
- Május 3-5.: Budapesti kurzusblokk (ELTE, F épület 234.)

Az angol nyelvű kurzus a közösség és emlékezés közép-európai kortárs színházban megjelenő témáival foglalkozik, a történelmi tapasztalatok, a közel- és régmúlt történeteinek feldolgozása, az változatos elbeszélismódok és a közösség szerepének dekonstrukciója mentén. A vizsgált színházi előadásokban és performanszokban gyakran az emlékezés hivatalos és nem hivatalos formái konfrontálódnak, s ez a tapasztalat az elbeszélés módját is meghatározza. A valóság és fikció közötti feszültség különösen izgalmasan jelenik meg a magyar, lengyel, román és osztrák előadásokban, mind a független színtéren, mind a kőszínházi produkciókban. A kurzus az ELTE és a Bécsi Egyetem közös szervezésében valósul meg, ennek megfelelően a kurzusblokkokban mindkét intézmény hallgatói részt vesznek.

A kurzus célja rámutatni arra, ahogyan a (kis) közösségek emlékezetének, valamint a hivatalos történelmi narratíváknak a találkozási pontjai rámutatnak az elfedett vagy tabusított emlékek sajátos színreviteli lehetőségeire. A kurzus olyan előadásokat tárgyal, mint Gianina Cărbunariu *20/20* vagy éppen Kelemen Kristóf *Magyar akác* című bemutatója, ahol az írott és szóbeli dokumentumok ellentmondásai, a kollektív traumák elbeszélgetőségének korlátai, a közösségfejlesztés performatív stratégiái kerülnek előtérbe, illetve a múlt, amely folyamatosan újraalakul a jelenben. A téma által implikált komplex elemzési módszerek, valamint a színházi folyamatok efemer jellege közösen járulnak hozzá a kortárs társadalmi folyamatok tudatosításához. A kurzus célja tehát nem csupán a szomszédos régió kortárs, sok esetben szociokritikus színházi és performatív tendenciáinak áttekintése, hanem a kultúra, társadalom és politika közötti kapcsolatok reflektív és kritikus beépítése az elemzési folyamatokba.

A kurzus frontális előadások, valamint interaktív csoportfeladatok kombinációjaként valósul meg. A tárgyalt kortárs színházi előadások és performanszok bemutatása mellett fókusz kerül az elméleti szövegek szoros olvasására is, melyek kultúrtörténelmi és színikritikai szövegeket, az emlékezés és archívum összefüggéseit tárgyaló tanulmányokat (pl. Derrida, Nora, Assmann, Ernst), valamint a színház és dokumentarizmus összefüggéseit célzó kutatásokat (Rokem, Schneider) foglalnak magukba. A kurzusvezetők célja, hogy vendégelőadók bevonásával

(dramaturgok, színháztörténészek, rendezők) tegyék színesebbé a kurzust, valamint színházi látogatásokat is szerveznek Bécsben és Budapesten. A kurzus nyitva áll mindenki előtt, aki a téma iránt érdeklődik, és szívesen vesz részt a közös megbeszélésekben és vitákban.

Az félév végi érdemjegy az alábbiak részterületekből épül fel: 10% órai aktivitás, 30% referátum tartása egy választott témában, 60% dolgozat megírása (amely választható: angol, magyar vagy német nyelven). A részletes kurzustematika ismertetésére az orientációs órán kerül sor.

Megjegyzés:

A kurzus a Bécsi Egyetemmel való együttműködésben, az Osztrák-Magyar Akció Alapítvány (OMAA) támogatásával valósul meg. Ennek megfelelően, a Bécsi Egyetem és az ELTE 15-15 hallgatója támogatható. A kurzus orientációs óráján (2019. március 8.) kerül sor a kurzus részleteinek megbeszélésére, külön Budapesten és Bécsben. Az első kurzusblokk Bécsben kerül megrendezésre (a budapesti hallgatók részvételével), a második kurzusblokk pedig Budapesten (a bécsi hallgatók részvételével). A Bécs és Budapest közötti utazási költségek, valamint a szállás költségei a projekt költségvetéséből kerülnek finanszírozásra, az OMAA támogatásával. A hallgatóknak pusztán az étkezés költségeihez, valamint az utazás esetlegesen felmerülő többletköltségeihez kell hozzájárulniuk. A kurzus nyelve az angol, de a záró dolgozat megírása és a kurzushoz kapcsolódó levelezés német és magyar nyelven is lehetséges.